

บทคัดย่อ

ชื่อสารนิพนธ์	การจัดสรรเงินรางวัลในภาคราชการไทย: กรณีศึกษา จังหวัดยโสธร หนองคายและจังหวัดเลย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวพรพรรณ ลาภดิถักกุล
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ)
ปีการศึกษา	2549

การศึกษานี้เป็นการศึกษาคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดสรรเงินรางวัลในภาคราชการไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดสรรเงินรางวัลของภาคราชการ ซึ่งจะพิจารณาจากหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินรางวัล ความคิดเห็นของผู้บริหาร, คณะทำงานการจัดสรรเงินรางวัลและบุคลากรของจังหวัดยโสธร หนองคายและเลย

กลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษานี้คือ ผู้บริหารกับคณะทำงานเกี่ยวกับการจัดสรรเงินรางวัลและบุคลากรในภาคราชการ 3 จังหวัด คือ จังหวัดยโสธร หนองคายและเลย จำนวน 100 คน ใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการศึกษา

1. จากการศึกษาคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดสรรเงินรางวัล โดยแบ่งเป็นมุมมอง 5 ด้าน ได้แก่ 1) การบรรจุวัตถุประสงค์โดยรวมของการจัดสรรเงินรางวัล (ประสิทธิภาพ และความยุติธรรมในการจัดสรรเงินรางวัล) 2) หลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการจัดสรรเงินรางวัลชัดเจน โปร่งใส 3) ความเข้าใจในแผนการจัดสรรเงินรางวัล 4) บุคลากรด้านความเข้าใจและตระหนักในความ เป็นเครื่องมือของแผนการจัดสรรเงินรางวัล 5) ความพึงพอใจและแรงจูงใจในการทำงานที่เพิ่มขึ้นหลังการจัดสรรเงินรางวัล และวัดความคิดเห็นโดยใช้มาตรวัดแบบลิเคอร์ต์ 4 ระดับ พบว่า ด้านการบรรจุวัตถุประสงค์โดยรวมของการจัดสรรเงินรางวัลอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.70) ซึ่ง บุคลากรมองว่าประสิทธิภาพ, ความยุติธรรม, หลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการจัดสรรเงินรางวัล

ชัดเจนโปร่งใส รวมถึงความเข้าใจในแผนการจัดสรรเงินรางวัลอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77, 2.62, 2.77 และ 2.52) สำหรับมุมมองบุคลากรด้านความเข้าใจและตระหนักในความเป็นเครื่องมือจูงใจของแผนการจัดสรรเงินรางวัลพบว่าอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49) และมุมมองของบุคลากรด้านความพึงพอใจและแรงจูงใจในการทำงานที่เพิ่มขึ้นหลังการจัดสรรเงินรางวัล พบว่าอยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48) แต่อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดสรรเงินรางวัลตามแนวทางปฏิบัติของภาคราชการนั้นอยู่ในระดับเห็นด้วยสูง (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.77)

2. จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดสรรเงินรางวัลในจังหวัดที่แตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเงินรางวัลในภาพรวมที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างจังหวัดที่ละคู่แล้ว พบว่าบุคลากรของจังหวัดยโสธร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเงินรางวัลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งแตกต่างกับบุคลากรของจังหวัดหนองคาย และจังหวัดเลย แต่บุคลากรของจังหวัดหนองคายและจังหวัดเลยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเงินรางวัลในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านแล้วพบว่าบุคลากรใน 3 จังหวัด มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านความมีประสิทธิภาพของหน่วยงาน, ความยุติธรรมในการจัดสรรเงินรางวัลของระดับหน่วยงานและบุคคล และความรู้ความเข้าใจในแผนการจัดสรรเงินรางวัล

3. มุมมองของผู้บริหารและคณะทำงานที่มีต่อการจัดสรรเงินรางวัล เห็นว่าหลักการในการจัดสรรเงินรางวัลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานเป็นสิ่งที่ดี และช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นและความร่วมมือในการทำงานมากขึ้น แต่ก็อาจเป็นสาเหตุให้เกิดความแตกแยก, ความเลื่อมล้ำในการทำงาน ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดสรรเงินรางวัลมีความเหมาะสมชัดเจนดี และการจัดสรรเงินรางวัลมีความยุติธรรม นอกจากนี้ยังเห็นว่าการมีเงินรางวัล (ถึงแม้จะมีจำนวนน้อย) แต่ก็ดีกว่าไม่มีเพราะเป็นการช่วยข้าราชการชั้นผู้น้อยให้มีรายได้ที่พอเพียงกับค่าครองชีพในปัจจุบันมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการจัดสรรเงินรางวัลของภาคราชการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดสรรเงินรางวัลของภาคราชการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดแนวทางในการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินรางวัลสำหรับผู้บริหารและคณะทำงานในส่วนราชการดังกล่าว

ที่เหมาะสมกับความสภาพการณ์จริงและความต้องการของบุคลากร และสามารถปรับปรุงแนวทางการจัดสรรเงินรางวัล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของทั้งบุคลากรและหน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการควรปรับหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินรางวัลให้ชัดเจน และครอบคลุมภาระงานทั้งส่วนที่กำหนดเป็นตัวชี้วัดและส่วนที่เป็นงานประจำ

2. จังหวัดควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่นได้รับเงินรางวัลแตกต่างกับบุคลากรที่ไม่ได้มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่น และในขณะเดียวกันก็สามารถคำนึงถึงความร่วมมือ และความร่วมมือร่วมในการทำงานได้ด้วย

3. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการควรขยายสิทธิของผู้ได้รับการจัดสรรเงินรางวัลแก่พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและความทัศนคติที่ดีต่อการจัดสรรเงินรางวัลในภาครัฐราชการ

4. จังหวัดควรมีการสื่อสาร ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการในการจัดสรรเงินรางวัลกับบุคลากรอย่างชัดเจน โดยใช้ทั้งการสื่อสารแบบทางเดียว และการสื่อสารแบบสองทาง